

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про виконавче провадження» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2016. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.

2. Наказ Міністерства юстиції України від 02.04.2012 № 512/5 Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 29.09.2016 № 2832/5) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2016 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12/page682#p682>.

3. Проблеми виконавчого провадження «по-новому» і шляхи їх рішення [Електронний ресурс] // Протокол // юридичний інтернет ресурс. – 2016. – Режим доступу: http://protokol.com.ua/ua/problemi_vikonavchogo_provadzennya_po_novomu_i_shlyahi_ih_rishennya/.

Науковий керівник: *Кравцов С. О., к.ю.н., ас. кафедри цивільного процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

*Степанченко О. С.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
6 курс, 17 група, ІПКОЮ*

Тривалість виконання рішення суду в процедурі банкрутства в умовах конвенційного способу захисту права власності

Особливим способом захисту цивільних прав, зокрема права власності, є звернення до Європейського суду з прав людини, зокрема з питань, що стосуються дотримання державними органами статей 6, 13 та статті 1 Протоколу 1 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод в частині тривалості виконання судових рішень національних судів, винесених на користь заявників, наявності ефективних засобів правового захисту при тривалому невиконанні судового рішення та втручанні держави у право заявників на мирне володіння своїм майном. По суті, це є чи не єдиним механізмом захисту порушеного права власності громадян України та українських юридичних осіб після вичерпання всіх національних засобів правового захисту.

Викликає занепокоєння той факт, що державна виконавча служба практично позбавлена можливості виконати рішення суду, оскільки після порушення провадження в справі про банкрутство забезпечити виконання рішення суду поза межами процедури банкрутства фактично неможливо.

Зокрема, за чинним законодавством тривалість процедури банкрутства, враховуючи попередній розгляд справи, процедуру санації та ліквідації, може сягати 4 роки, а на практиці цей термін може перевищувати 5-7 і більше років. Протягом цього строку діє мораторій на задоволення вимог кредиторів, а саме забороняється стягнення на підставі виконавчих документів та інших документів, за якими здійснюється стягнення відповідно до законодавства. Тобто рішення судів України щодо стягнення заборгованості з підприємств-боржників не виконуються, що, у свою чергу, призводить до порушення конституційних прав громадян [2].

Таким чином, провадження у справі про банкрутство тривають протягом необґрунтовано довгого проміжку часу, протягом якого рішення судів залишаються «замороженими» та не виконуються.

Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом. При цьому варто звернути увагу на те, що зазначені положення ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод не обмежують право держави ухвалювати закони, які можуть встановлювати певні обмеження права власності. Відповідно до ст.1 ЗУ «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» встановлюється мораторій на реалізацію майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків (далі – підприємства), до вдосконалення визначеного законами України механізму примусової реалізації майна. Даний механізм регулюється Законами України «Про виконавче провадження», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами».

Необхідно зазначити, що рішення, винесені Європейським судом з прав людини щодо України, також свідчать про жорстку позицію Суду щодо тривалості виконання судових рішень в Україні. Модельне відображення неефективності наявного засобу захисту знайшло своє місце у рішенні «Юрій Миколайович Іванов проти України» [1], де Суд встановив, що у виконавчих провадженнях, де боржником виступає держава, оскарження дій чи бездіяльності Державної виконавчої служби не є ефективним засобом захисту, оскільки виконання рішення залежить від наявності відповідних коштів у бюджеті й зумовлено законодавчими прогалинами держави-відповідача.

У контексті досліджуваної проблеми вкрай важливого значення набуває і гарантія ст. 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод – право людини і громадянина на справедливий суд. У цьому аспекті найбільш розповсюдженим порушенням у справах проти України ЄСПЛ встановлює порушення права кожного на розгляд судом справи протягом розумного строку. Суд у своїй прецедентній практиці виходить із того, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені Судом (остаточна ухвала щодо прийнятності у справі «Сокур проти України»; рішення у справах «Півень проти України», «Жовнір проти України», «Войтенко проти України», «Шмалько проти України», «Ромашов проти України»).

Таким чином брак розуміння гарантій прав і свобод людини має місце у національній правозастосовній діяльності, оскільки остаточність судових рішень ЄСПЛ та обов'язковість їх виконання слід розглядати як найважливішу загальну умову гарантування прав і свобод людини.

В межах чинного законодавства провадження у справі про банкрутство може тривати невинновиправдано довгий період часу, протягом якого рішення національних судів щодо стягнення заробітної плати та інших виплат з підприємства-боржника, винесені на користь працівників цього підприємства, залишаються невиконаними. Крім того потрібно внести зміни у законодавство України, які дозволять уникнути значних витрат з державного бюджету на виплати сум сатисфакції та судових витрат за рішенням ЄСПЛ у разі констатації порушень.

Список використаних джерел:

1. Рішення ЄСПЛ у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_479

2. Порушення статті 6 §1 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини: тривалість виконання рішення суду в процедурі банкрутства / веб-сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.minjust.gov.ua/4486>

Науковий керівник: *Кравцов С. О., к.ю.н., ас. кафедри цивільного процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

*Тиндик М. П.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
інститут підготовки кадрів
для органів юстиції, 5курс*

Проблеми фінансового забезпечення виконавчого провадження і шляхи їх вирішення

Закон України «Про виконавче провадження» та Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» набрали чинності у новій редакції у жовтні 2016 року.

Основна мета цих законів – запровадження в Україні інституту приватних виконавців, які будуть здійснювати примусове виконання судових рішень. З метою подальшого вдосконалення процедури примусового виконання рішень судів та інших органів були внесені зміни в елементи виконавчого провадження. Головні зміни у виконавчому провадженні виражаються в наступному: 1.Примусове виконання рішень покладається на державних і приватних виконавців; 2.Запроваджено Єдиний реєстр боржників; 3.За прийняття виконавчого документа до примусового виконання стягувач зобов'язаний заплатити авансовий внесок; 4.При відкритті виконавчого провадження строк для самостійного (добровільного) виконання рішення боржнику не надається; 5.Виконавець при відкритті виконавчого провадження зобов'язаний одразу накласти арешт на майно (кошти) боржника; 6.Після відкриття виконавчого провадження виконавець зобов'язує боржника подати декларацію про доходи та майно; 7.Визначення вартості майна боржника має здійснюватися за взаємною згодою стягувача та боржника, якщо такої згоди не досягнуто – для оцінки майна залучається суб'єкт оціночної діяльності – суб'єкт господарювання; 8.Реалізація майна боржника здійснюється на електронних торгах; 9.Змінено строки вчинення вагомих виконавчих дій.

Внесені зміни до процедури виконавчого провадження в подальшому повинні сприяти підвищенню рівня ефективності виконання рішень в державі. Крім позитивних внесень до вказаних законів, залишається ряд проблемних питань які, можуть призвести до порушень прав та інтересів стягувачів, а також приватних виконавців. На даний час, згідно діючого Закону «Про виконавче провадження», усі витрати